

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseltük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:
KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytászáskönyvekben.

A szabadkőmives franciák.

A francia hadügyminisztert, André-t a napokban egyik képviselő, Syveton a parlamentben fölpofozta. A pofon erős volt, hogy a hadak ministere behullott Combes minisiterelnök ölébe

Mindenestre csunya és elitelendő dolog. És megdöbbentő, hogy ma, mikor a lelkek finomodásáról, a műveltség rohamos fejlődéséről beszélünk, a legelőkelőbb halyek és emberek a korcsmai lebu-jok nivójára süllyednek.

De hát miért történt mindez? Mi lázította fel a képviselő lelkét annyira, hogy a saját és a parlament méltóságát ennyire súlyosza? Ma már liberális lap-jaink is beismerik, hogy a francia kormány a legdurvább zsarnokságra vetemedett. Valóságos vallásüldözést folytat. Azt, a mi és a ki katolikusnak, hitéhez hűnek mutatkozik, azt kíméletlenül kíméletlenséggel üldözik. Előre csak azok juthatnak, az érvényesülés csak azok számára van nyitva, a kik vallástalanok és egyházüldözők. A *Figaro*, a franciák egyik legelterjedtebb és világhírű lapja leleplezi azokat a módokat, a melyekkel a francia katonai

tisztikart ajánlásra, vagy mellőzésre fel-terjesztik. Pl.:

Boucherie hadnagy. 2. sz. afrikai vadász-ezred. Kiváló tiszt. Teljesen köztársasági érzelmű. Igen egyszerű. Tanítói állást kér Saint-Cyriben. Megadandó.

(*Boucherie* hadnagy rövid idő múlva megkapta tanítói állását. Ellenkezőleg egy másik személyleírás.)

Bonna őrnagy Bonséresben. Politikai pártállás szerint klerikális. Családjával együtt áldozni szokott. Alantas tisztjei és altisztjei templomba járnak. Gyermekei nem az állami, hanem a felekezeti iskolába járnak. Felesége eljár az apáca-iskolába vizsgát hallgatni.

Blanche ezredes. Gyanus. Fia a jezsuiták rue des postes-i iskolájába jár.

De la Garde hadnagy. 3. sz. vadász-ezred. Jezuítáknál tanult. Klerikális és monarchista. Előléptetésre nem ajánlható.

Gyönyörű szabadság a *liberté egalité* és *fraternité* hazájában. Nem azt kérdezik többé, hogy megállja-e a katona helyét, vagy sem? pontos-e? engedelmes-e? képzett tiszt-e? van-e remény arra, hogy a francia hadsereg dicsőségét aratja, vele, vagy szegényre hoz rá? — hanem hogy gyónik-e? megy-e a felesége, a leányai templomba? Szóba szokott-e állani papokkal, vagy szerzetesekkel? Hogy a vallástalan katona, a ki nem ismeri el urának a seregek Urát és Istenét, rosszabb

katona mint az, a ki Krisztust, az önfeláldozás magasztos példáját tekinti követendő mintának; mindez a köztársaság-hősei szemében nem számít. A fő, hogy jól tudjon káromkodni.

„A kit az Isten el akar veszteni annak az eszét veszi el“ — régi és nagyon igaz mondás ez. Combes kormánya soha nem vághatta volna bolondabb ésszel maga alatt a fát, mint mikor a vallásüldözés illetően őrvjngésébe esett. A ki ugy hitte eddig, hogy a francia kormány a szabadságot védelmezte, midőn a kongregációk és szerzetesek kiűzésére hozott törvényeket — az ezek után bizonyára kiábrándult előbbi hitéből.

S mindamellett még az a legérde-kebb, hogy a jelenlegi francia kormány egyházüldözési működésének a szabadkőmivesek az értelmi szerzői Mit is szoktak jelszóul használni? Hogy ók a humanizmus apostolai, a szeretet vigécei, a kiknek egész működésük a szeretet jótévéseiben merül ki. No! ha valaki a francia példából sem érti meg, hogy ez a jelszókkal való dobálózás nem egyéb üres komédiánál, az vak s annak lehetetlen hármít is bebizo-nyítani. Egy szerencsétlen ördögi szerve-zet, mely nem ismeri hazáját, mely lábba,

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TARCÁJA.

Apró történetek.

Kétszer nem markolsz.

Idős Csernovics Péternek a szálárdi kastélyában volt egy erősen megvasalt páncélszobája. (Alkor még nem vótak feltalálva a Wertheim-szekerények.)

A szobának a kellő közepén állott egy jókora tölgyfaasztal.

Ezen az asztalon tartotta a magyar Nábó a készpénzét, egy-két szerény milliócskát.

Magas csomókat képezve sorakoztak az asztalon rang szerint az ezres, százas, ötvenes, tizes, ötös és egy forintos bankjóták.

Történt egyszer, hogy egy falusi oláh pápa jött be Szálárdra. Valószínűleg a templom, vagy a paplak tatarozását akarta kikunyorálni a hatalmas kegyurtól.

A páncélszobába igazította a cselédség.

A pápa nagy alázatossággal kopogtat a hatalmas vasajtón.

Aztán a „szabad“ szóra benyit s meglátva a temérdek kincset, hűledezni és dűledezni kezd.

— No, mi az pápa? Mit akarsz? — bátorítja szólásra a nábób.

— Oh domnule, domnule! — rebegi a pápa ijedt képpel. Több szó nem jön ki a száján.

— Megijedtél a rengeteg pénztől ugy-e?

— Oh domnule, domnule!

— No hát én kárpótolni akarlak a nagy ijedtségért. Jőjj közelebb! Markold bele, amelyik csomóba akarsz. Amit ki tudsz markolni az a tied . . .

— Oh domnule, domnule!

— No bátran, amit mondtam, megmondtam.

A pápa remegő lábakkal megy az asztalhoz és nagy szívzorogások közt belemarkolt az egy forintosok csomójába. (Kimarkolhatott vagy 150 forintot a boldogtalan.)

— Oh te szerencsétlen, — rivalt rá Csernovics Péter — boldoggá tehetted volna még a dedunokádát is. De kétszer nem markolsz pápa!

No lesz magának!

A zombori kaszárnyában — hajdanában, a mikor én katonáskodtam, nem volt kantine.

Hanem köröskörű volt véve a kaszárnya söracsarnokokkal és ugynevezett „polgári bormé-resekkel.

Az őrmesterem egy szép napon neszté ve-szi, hogy délután kaszárnya-vizitet fog tartani az őrnagy ur.

Nosza megindult a nagy pucolás és két órára ragyogott minden, mint a tükör.

Ámde az őrmester ismerte az őrnagy ur szokásait. Tudta, hogy az ebéd után nagyot al-szik, azután meg lovagol is egyet a városban.

— En bizony nem rostokolok miatta egész délután — gondolta magában s átnézett a „Há-rom csillag“ söracsarnokba egy-két pohár kő-bányaira.

Előbb azonban a kaszárnya kapujába álli-tott egy ujoncot, kioktatva őt a következőképen:

— Hallod-e te bundás, nyisd ki jól a sze-medet s ha látod jönni az őrnagy urat, szaladj át értem a „Három csillag“-ba, Megértted?

— Jelentem alásan őrmester ur, igenis meg-érttettem.

Társaság is akadt a söracsarnokban, de hi-ába, a katonaszív nyugtalan s az őrmester min-den félórában ki-kiszaladt a bundáshoz, tuda-kolni, hogy nem jött-e még be az őrnagy ur?

Egyszer csak, a kaszárnya háta mögűl jöve, ott terem az ujonc előtt egy aranygalléros ka-tonatiszt.

— Maga az őrnagy ur? — kérdezi a meg-lepelt ujonc.

— Mit akarsz te ökör?

— No lesz magának! Az őrmester ur már háromszor kereste.

Papp Károly Székesfehérvárott Városház-tér, 5. szám alatt. (Bejárat a Megyeház-utcáról.) Mindennemű úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyék, függönyök, végárúk, valamint ágynemű-toil tisztítását elvállalom. — Gyász esetekben a legrovidebb idő alatti ki-szolgálást ígérek. 2721 156-86

tipor minden nemes eszmét, ha az Isten és Egyháza ellen gyűlöletét kiöntheti.

Ne csodálja senki tehát, ha egy bitéhez hű katolikus ember bizalmatlansággal vegyes szánakozással tekint a vallásüldöző Franciaországra s rideg idegenkedéssel fogad mindent, a mi onnan messze nyugatról a műveltség és humanizmus lárvája alatt akar belopózni magyar hazánkba.

UJDONSÁGOK.

Erzsébet Amália főhercegné vadászaton. Trónörökösünk lugának, Erzsébet Amália főhercegnének régi vágyát képezte az, hogy az erdők rengetegében baráncolva vadászhasson. Megyéspüspökünk ismerve a fenséges asszony ebbeli vágyát, meghitta őt teési erdejébe, a hol sok szép nemes vad kerül a vadászok puskalövésé elé. Kedden d. u. — a miut megirtuk — Ő Méltósága elhagyta székvárosát. Hogy fenséges vendégeinek kísérője legyen. A társaság tagjai a főhercegnőn és férjén, Liechtenstein Alajos hercegen kívül Matie ezredes, továbbá Klauz György pápai kamarás, irodaigazgató voltak. A kedd délután borongós volt s az eső egész uton alkalmatlankodott a kiránduló társaságnak, de szerdán a legkedvezőbb időjárás pompázott s leszámítva azt a kis szelet, a mely az erdő mélyén egy sem lehetett kellemetlen, igazán élvezni lehetett a bánaos őszi nap kedves benyomásait. A társaság vidám jókedvvel kerekedett utra s a zörgő harasztan, az aranyárga falevél vastag tömegén keresztül indultak utnak a rengetegbe. A mint tudvalevő, a vad ilyenkor legfigyelmesebb s igazán kitűnő lövő, gyakorlott vadász legyen az, a ki el tudja ejteni a rengeteg lakóját. Természetes, hogy a legkedvesebb és legkinálko-

zóbb alkalmakat a főhercegasszony számára tartották fön s Riffer Sándor főerdész mindent elköveztet; hogy a fenséges asszonyt a királyi vad tartózkodási helye felé vezesse. — Akadt is nem egy alkalom, mikor a bámuló őzike szemben állott fenséges vadászával s tiszta nagy szemével csodálkozva nézett arra a szelid tekintetű kékszemű, szőkefürtű, jóságos asszonyra, a kinek a szive még senkinek nem okozott szomorúságot. A szarvas-űnő, az őzike, mintha tudta, érezte volna, hogy nem ellenség közelit feléje, odasétált a közelébe, a fenséges asszony pedig vállára emelte könnyű puskáját, megelőzta, — aztán megint levette válláról a fegyvert és gyönyörködött a rengeteg díszes szőcséjében s delogy lett volna szive hozzá, hogy halálos lövéssel leterítse a deli szarvast, a gyenge őzikét, mely csak kíméletet és gyengéd-séget várt tőle. Így multak el a cserkészés órái anélkül, hogy a fenséges asszony csak egyetlen alkalmat is felhasználna volna s csak egyetlen vadra is rálőtt volna. Csak szórakozni akart, gyönyörködni az őszi verőfény pompájában, az erdő poétikus varázsában. Mikor hazamentek elmondotta, hogy hány vadat kímélt meg a halált hozó lövéstől. Ma reggel aztán az egész társaság egy-két kellemes nap kellemes emlékével visszatért ismét Székesfehérvárra.

Hymen. Rauscher Béla dv. főfelügyelő, városi bizottsági tag, Pöcselt eljegyezte özv. Székényessy Ferencnőt, szül. Hanny Valériát, Hanny Imre nagybérből és neje bájos leányát.

Deák Ferenc postai- és táviradivatalnok eljegyezte özv. Rötter Józsefné kedves és szép leánykáját Erzsikét.

A katolikus legényegyesület fényes díszterme immár teljesen elkészült, s a megnyitó ünnepély iránt már is nagy az érdeklődés. A szomszédos legényegyesületek számos taggal kép-

viseltetik magukat a helybeliek pedig a jegyek jó részét már lefoglalták; s azért ki megjelenni óhajt, helyesen teszi, ha jegyről minél előbb gondoskodik. A legényegyesület a következő megnyitót bocsátotta ki:

Meghívó. A székérvári kath. legényegyesület ifjusága 1904. november 20-án d. e. 11 órákor ujonnan épült dísztermében. (Távirad-u. 6 szám.) házszenetéssel egybekötött megnyitó ünnepélyt, este 8 órákor pedig zártkörű táncvigalmat rendez.

A megnyitó ünnepély műsora:

9 órákor ünnepélyes sz. mise a főtemplomban.

1. **Pápai-hymnus.** Énekli a kath. legényegyesület ifjusága.

2. **Az egyesületi ház felszentelése,** Megyés Püspök Ur Ő Méltósága által.

3. **Hymnus.** Kersch M.-tól. Énekli a legényegyesület dalárdája.

4. **Élnői megnyitó.** Tartja: K. Horváth István, egyesületi elnök.

5. **Kolping álma.** Orbán Lajostól. Szavalja: Staczina József.

6. **Munkás induló.** Kersch-től. Énekli: a legényegyesület dalárdája.

7. Az ifjuság nevében köszönetet mond: *Litka Ferenc*, I. dékán.

8. **Ünnepi vers.** Ez alkalomra írta: *Szentér Ferenc*; szavalja: *Igari Béla*.

9. **Zárszó.** Tartja: Lukatos Frigyes, II. elnök.

10. **Szózat.** Kersch M.-tól. Énekli a legényegyesület dalárdája.

Halálozások. Élénk részvétet keltett városzerte az a hír, mely tegnap reggel futotta be városunkat, hogy Reinitz Lipót nagykereskedő, vár. biz. tag hirtelen meghalt. Vasárnap meghütötte magát, kedden fejfájásról panaszkodott és lefeküdt. Bajja oly rohamosan súlyosbodott, hogy az orvosok kedden reggel konstatalták az agyhártyalobot s egyszermind azt is, hogy a beteg segíteni képtelenek. A halál reggel 6 órákor következett be. A temetés ma d. u. 3 órákor volt nagy részvét mellett. Steinhercz Jakab főrabbi a koporsónál megható beszédet mondott.

Nezsideri Gagy Béla nyug. kir. járásbíró köz- és váltó ügyvéd a helybeli kir. járásbírság volt vezetője, e hó 6-án 60 éves korában Budapesten elhunyt.

Köszönetnyilvánítás. Fogadják hálás köszönetemet mindazok, akik megboldogult férjem halála fölött érzett részvétüknek koszorú küldésével, vagy más módon kifejezést adtak. — Székérvárott, 1904. nov. 8-án. Özv. *Padl Lajosné*, Koch Mária.

Irt a Tisza Kálmán.

Közzertetben állott, hires, hirnemes első alispánja volt Biharországnak a nyolcvanas években boldog emlékeztető Miskolczy Lajos.

Patriárkális alak. Igazi példányképe a régi jó táblabíráknak.

Tisza Kálmánnak pedig ifjúkori barátja, rendületlen, tántoríthatatlan, lelkes híve mindhalálig.

Az 1875. év március 2-ika — amikor Tisza belügyminiszter lett a Wenkheim-kabinetben — örömnappja volt sokaknak.

De legnagyobb lón az öröm Nagyváradon, a megye házában.

Miskolczy Lajos hivatalszobája, no meg az ebédlöje, a „hivék” bucsujáró helyévé vált ezidőtájt.

A megye urai ott tárgyalgatták, fontolgatták, feszegették naponta az ország dolgát, találgatva, hogy:

— Mis is lesz most?

Mert, hogy Tisza hatalmas miniszter lesz, aki nagy dolgokat fog művelni, arra mérget mertek venni valamennyien.

Azzal is tisztában voltak az „urak”, hogy a nagyratörékvő államférfiu Biharról, az ő szü-

kebb hazájáról, no meg a hűségese hiveiről nem fog megfélekedni.

Volt Miskolczy Lajosnak egy János nevű régi huszára. Tulajdonképen nem is családja volt János az öreg alispánnak, hanem gondviselője, doktora, mindenesé, aki, mint valami hűségese eb egy vigyázott az ura háza tájára, vagyonára és egészségére. Afféle „öcska butor”, akit mindenki megbecsült, de legjobban maga a gazda.

Ámosdrol származott be Váradra a János, de az eszejárása éppen nem volt álmós. Nagyon is éber volt.

Egy-két elejtett szóból sokat tudott érteni. Az ország dolgairól is hallhatott valamit „haranguzni” az öreg huszár. A következőkéséket aztán kicirkalmazta a maga eleven elméjével.

Egy este megint együtt voltak az urak a Miskolczy Lajos ebédlöjében s folyt a politizálás.

Egyszerre csak nagy levelet lobogtatva a kezében, rohan be a János:

— Irt a Tisza Kálmán, főispánok vagyunk! Feltörök a boritékot. Hát csakugyan a Tisza Kálmán dekrétuma volt benne, melyben tudatta Miskolczy Lajossal, hogy előterjesztésére a király Kraszna- és Közép-Szolnok vármegyék főispánjává nevezte ki.

Ebből nem eszik.

A most elmondandó apróság is Miskolczy

Lajossal és az ő kedves János huszárjával esett meg.

Nagy fénynyel, cécós pompával igttatták be Kraszna és Közép-Szolnok vármegyék új főispánját a főispáni székbe.

Az installációt — régi szokás szerint — bankett követte.

Az ebédnél Jánosnak is szerep jutott. És pedig kiváló, fontos szerep. Ő szolgált fel az asztalfőnél, ahol az első helyet Miskolczy Lajos főispán foglalta el, míg jobbjánál a megyés püspök, balról pedig egy tábornok ült.

A leves után nagy tálakban kecsegét hordtak fel.

János odaviszi a halat a püspökhöz, azután a tábornokhoz, majd sarkon fordul s kikerülve a gyomorhajós főispánt, a többi notabilitásokat kezdi kínálni a kecsegével.

— Hallod-e, János — szól rá a főispán — hozd ide azt a halat hozzám is.

A János a jelenlevők nagy derűsége közt szól vissza:

— Ebből ugyan nem eszik. Tán hogy megint bőfögés legyen az éjszaka?

Miskolczy Lajos mosolygott és nem evett a halból.

Mocsary Béla.

Szlanyinka Ferenc

férfiszabó

Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szám

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat a legfinomabb őszi és téli angol és hazai szövetekből. Vállalkozom mindennemű őr-, egyen- és papi-ruhák legjutányosabb ár mellett, korrekt és gyors elkészítésére. — Vidékre próba nélkül.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, umymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után** ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 koronáért kapható. — **Figyeljünk, hogy minden üveg alatti céggel legyen ellátva:**

2795 **F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc.)** 52—18

— **Iskolabezárás.** A közigazgatási bizottság tegnap foglalkozott dr. Bierbauer Viktor főorvos jelentésével, a ki a tóvárosban fellépett kanyaró-járvány miatt a tóvárosi iskola bezárását kérte. Egy hét alatt 54 kanyaró esetet jelentett be az iskolai hatóság, melyek megvizsgálva konstatálták a járványt s bár a megbetegedések egy kivétellel nem súlyos jellegűek, de tekintettel arra, hogy a bezárás a járvány megakadályozását elősegíti, Havranek József folgármester két hétre elrendelte a Tóvárosi iskola bezárását.

— **Színészet.** Micsey György színigazgató f. hó 19-én, szombaton kezdi meg előadásait a helybeli színházban.

— **Öngyilkosság.** A reggeli órákban ismét több lett azoknak a szerencsétleneknek száma, a kik gyenge szívűk és gyenge lelkiismeretük gyötrelmeit erőszakos módon akarták elnémitani. Zimányi József főpincér a fürdői szobában a trencsén-templi fürdőben volt alkalmazva. Szíve csakhamar tüzet fogott s olthatlan szerelme gyuladt a vendéglős szép leányra iránt. Ugy látzik, hogy érzelmei némi visszhangra találtak s az apa meglepetve vette észre, hogy leánya egy — szerinte — hozzá nem való ifju felé hajlott. A dolog vége az lett, hogy Zimányinak hamarosan ott kellett hagynia a fürdőhelyet. Hazajött s a Fekete Sas szállodában kapott alkalmazást. Meggyőződött volna mindent, csak egyet nem tudott felelni, családni szíve ábrándjait. Ezzel küzdött hónapok óta, míg végre ma reggel szörnyű tettere határozta el magát. Ugyanis edes anyjának a Kert-utca 12. szám alatt levő lakásán a félreeső helyre vonult s ott egy hatlvetű revolverrel kétszer a fejébe lőtt, aztán pedig, mivel a páros lövés nem használt, a szívének irányított egy golyót. A házbeliek a zajra kirohantak s látván a szörnyű tettet, telefonáltak a mentőkért. Azok beszállították a Szent-György-kórházba, a hol most élet és halál között lebeg. Kuti Fülöp rendőrkapitány próbálta kihallgatni, de sehogy sem sikerült értelmes feleletet kivenni a szerencsétlen emberből, a ki 30 éves korában oly szörnyű módon akarta megfosztani magát attól az étlettől, melyet neki Isten adott s melyet elvinni csak az Istennek van joga.

Dr. Fuchs Adolf fogorvos megkezdte működését Székesfehérvárott Basa-utca 2. ss.

— **Elítelt sztrájkvezérek.** Szegeden a minap érzékeny büntetéssel sújtottak két kőművesmunkást, akik a hosszú ideig tartó kőművesstrájkot szervezték. Néhány héttel ezelőtt három kőművesmunkás panaszt emelt a rendőrségen a szegedi kőművesmunkások, a sztrájkvezetők ellen, mert egy alkalommal, amikor a három panaszos munkás dolgozott, megjelentek náluk munkaközben az álványon és felszólították őket, hogy a sztrájk-alapra azonnal fessék le keresetüknek 25 százalékát, amelyvel régóta tartoznak, különben a sztrájkbizottság bojkottáltatja őket. A kihágási bíróság előtt tegnap folyt le az ebből keletkezett ügy tárgyalása, amelyen az összes vádlottak beismerték, hogy augusztus óta nem dolgoznak.

- Hát miből élnek?
- Amit a munkások keresetükből adnak.
- Mennyi az?
- A fizetésük 25 százaléka.
- Ki állapította meg ezt a fizetést?
- Mi magunk.

A kihágási bíróság mind a hét sztrájk mestert

egyenkint 8 napi elzárásra és 300 korona pénzbüntetésre ítélte az 1884. évi ipartörvény XVII. t.-cikk 162. és 164. §-a alapján. Az elítéltek főlebbezzést jelentettek be.

— **Egészségügy.** Városunk tiszt főorvosa a városi közigazg. bizottság ülésén a következőket jelentette a mult havi egészségügyi viszonyokról: Született 95 és pedig törvényes fi 44, nő 46, törvénytelen fi 1, nő 4. Házaságra 17 pár lépett. Elhalt 50, ebből fi 28, nő 22, ezek közül 7 éven alul volt törvényes fi 10, nő 8, törvénytelen nő 2. Születési többlet 45. Nevezetesebb halálokok: veleszületett gyengeség 5, aszály 1, bélhurut 3, difteritis 2, vörheny 1, tüdőlob 4, gümőkór 8, guta 2, aggkor 2, önlövés 1. Szent-György kórház 7 halottja közül 2 volt fehérvári. Járványos körök állása: Számarhurut 2 gyógyult, hasihagymáz maradt 3, szaporodott 4, gyógyult 6, maradt 1. Kanyaró 5. Difteritisz 9, gyógyult 7, elhalt 2. Vörheny 7, gyógyult 3, elhalt 1, maradt 3.

— **Meghívó** a „Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete” és a „Fejérmegyei Gazdasági Egyesület” által együttesen f. évi november 13-án, vasárnap, d. e. 10 órakor Székesfehérvárra, a vármegyeház nagytermében tartandó *szőlészeti és borászati értekezletre*. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó, tartja Bernáth Béla orsz. képviselő, a „M. Sz. O. E.” alelnöke. 2. Szőlőgazdaságunk napikérdései, előadja dr. Drucker Jenő, a „M. Sz. O. E.” igazgatója. 3. Az új borok kezelése, ismerteti Rácz Sándor, a m. kir. budafoki Pincemesteri Tanfolyam igazgatója. 4. Szőlőtermelésünk értékesítése pincészetvezetők segítségével, előadja Noll Ferenc, uradalmi intéző. Előadás után társas ebéd. később megállapítandó helyen. Délután 4 1/2 órakor kirándulás „Lajos-telepre gróf Bathányi Lajos ur pincészetének megtekintésére. Visszatüzás 6 órakor este. Ugy az értekezleten, mint a kiránduláson minden érdeklődő résztvehet. Kellő számu jelentkezés esetén megalkatható a „M. Sz. O. E.” nek székesfehérvári helyi bizottsága.

Az Egyházmegyei Könyvnyomdában egy jó házból való fiu tanulóknak felvétetik.

— **Magántisztviselők szövetsége városunkban.** Vettük a következő felhívást: A Magántisztviselők Országos Szövetségének hatalmas köteleke, mely feladatát tűzte ki a magántisztviselők erkölcsi és anyagi érdekeinek védelmét, Székesfehérvárott is szervezi a tisztviselőket. Már több mint 8000 tisztviselő csatlakozott a Szövetség kötelékéhez és a Szövetség tanácsában képviselve van az országnak csaknem minden magántisztviselői testülete. Az Országos szövetség most a vidék nagyobb városaiban bizottságokat szervez, hogy a tisztviselők is aktív részt vehessenek az őket érintő kérdések intézésében és tekintetbe vehetők legyenek a vidék speciális viszonyai. November hó 13-án a Latzkovits féle vendéglőben a magántisztviselők értekezletet tartanak, amelyen a Szövetség tanácsát a Szövetség ügyvezető titkára dr. Iritz Miksa fogja képviselni. Azok a szép eszmék, melyeket a szövetség megvalósítani törekszik, azok az emberbaráti intézmények, melyeket már életbeléptetett a fővárosban, nemcsak az érdekelt tisztviselőket, de a főnökök és az intéző körök elismerését is kiváltják. Támogatja tagjait anyagilag, erkölcsileg. A fővárosban mintaszerűen szervezett ingyenes állasközvetítő irodát tart fenn, melyeketa vidékiszervezetek útján az egész országra óhajjt kiterjeszteni. Az önhibájukon kívül állást-

lanná lett tisztviselőket segíelye. Az állástalanság elleni biztosításra újabb intézményt óhajjt létesíteni, Sürgeti a kormánytól a tisztviselők jogviszonyait szabályozó törvényt, a kötelező nyugdíj-biztosítást. Kivívta a magántisztviselők részére az egész országban a teljes vasárnapi munkaszünetet, éber figyelemmel kíséri mindenütt a magántisztviselők érdekeit s fellép ha akár az egész kar, akár az egyesek érdekeiről van szó. Számos kedvezményt biztosít tagjainak, köztük hazai és külföldi fürdőket.

— **Harc a bikaviadalokért.** Hispánia fiain nagy sérelem esett, Egy rendelet betiltotta a vasárnapi bikaviadalokat s e miatt most oly nagy az elégedetlenség Spanyolországban, mintha legnagyobb nemzeti büszkeségükön ejtett volna csorbát a szigorú rendelet. Egész Spanyolországban tüntetnek a rendelet ellen. Madridban a Buen-Retiro-Parkban nagy népgyűlést tartottak vasárnap, a melyen ötvenezernél több ember jelent meg s állást foglaltak a rendelet ellen. Canalejas exminiszter beszédet mondott, melyben hangoztatta, hogy a parlamentben fel fog szólni a bikaviadalok újból való visszaállításá érdekében. Pasenal Milan író verses beszéde szinte elragadta a sokaságot. Diaz Valero ügyvéd jogi szempontból helytelenítette a bikaviadalok vasárnapon való betiltását. Végül Tortero toreador mondott beszédet. Amikor a tömeg szétoszlott, egy bikaviadal-himnusz énekelték. Már egy bizottság is alakult, mely felkeresi a belügyminisztert, hogy vonja vissza a rendeletet. Spanyolország egyéb városaiban is alakultak bizottságok, s nem lehetetlen, hogy ha a belügyminiszter nem tesz eleget a kérésnek — miniszterválság lesz Spanyolországban: a bikaviadalok miatt.

— **Kegyeltenség.** Az élőkön elkövetett bántalmakat meg lehet és meg kell bocsátani, de a ki a holtak iránt kegyetlen s azokon áll boszút, a kik haló porukban a temető sírhantjai alatt pihennek, az olyan embertől mindenki undorral és megvetéssel fordul el. A kik a mult napokban a Feltámadás-temetőben jártak, megbotránkozva látták, hogy a Dunyhádi család sírkövein levő porcellánra festett arcképeket valaki kegyetlen, durva kézzel összetörölte. A feketelelkű ember megkapta jutalmát azokban az elítélő kifejezésekben, melyekkel minden tisztességes ember őt illette. Hogy ki a tettes, nem tudják, de azok közt keresik, a kik kevesebb örökséget jutottak, mint a mennyit remélték s a kik ezt még haló porukban sem tudják megbocsátani a Dunyhádiaknak.

A Fiskális-dülőben egy 4 oktályos, teljesen termő szőlő szép nyári lakkal szabad kézből eladó. Bővebb értesítéssel Jámor Zsigmond (Kórház-utca 6. sz.) szolgál.

Bástya-utca 7. sz. házhoz — Madaras kert — eladó. Tudakozódhatni Székesfehérvári Kereskedelmi banknál.

Eszkütszéki tárgyalások.

II. Nap. Palóczy Ferenc 56 éves fűtő, a ki Nyiregyházán emberölésért életfogytiglani börtönrre ítéltetett pünkösdi napján Dunapenteleltöbb társával mulatott Wagner Jakab korcsmájában. Jakab sürűen hordta az italt, a mely elég mérges is lehetett, mert az egész kompány elázott. A rézség felébresztette bennük a vadállatot. Pa-

Legelegánsabb cipők

2729

2729

2729

2729

2729

2729

2729

2729

2729

2729

2729

2729

2729

2729

2729

2729

2729

2729

2729

2729

00000663

lóci összevezetett Német Mihály molnárral s felindulásában revolvert rántott s Németet a vállán megebesztette. Esküdtek a következők:

Szokolczay Lajos, ifj. Csapó János, Pável István, Dukács Mór, Hannig Imre, Felsőöbri Nagy Gyula, Szávits Miklós, Krancer Béla, Bárándy Albert, Bence János, Vida Ferenc, Obermayer Imre, pótesküdték: Paulovits Alajos; az esküdt-bíróóság pedig következőképp alakult meg: Elnök: Mader Ferenc, szavazóbírák: Siposs Sándor és Madarassy István, jegyző: Obernyik József, ügyész: Hrabovszky Aurél, védő: dr. Krausz Emil.

Az esküdtbíróóság Palóci bűnösnek mondván ki, a törvényszék súlyos testi sértés miatt 3 évi börtönbüntetésre ítélte, melyből 3 hónapot a vizsgálati fogságba tud be. Az ügyész valamint a vádlott felebeztek.

III. nap. Göbölös Sándor 38 éves váli földműves május 5-én éjjel késsel megtámadta feleségét a kivel hosszabb idő óta viszálykodott s több súlyos szurást ejtett rajta, aztán kiment a szőlőbe s ott revolverrel a szájába lőtt. A mint azonban házastársát nem tudta elpusztítani, nekem ártott a golyó s mindketten felépültek. Az esküdtészek tegnap foglalkozott a szerencsétlen házaspár esetével, s Göbölös szándékos emberölés kísérletének vádjával terhelten került az esküdtészek elé, mely a következőképp alakult meg: Elnök: dr. Mader Ferenc, szavazóbírák Madarassy István és Siposs Sándor, jegyző Hampel Béla, ügyész dr. Mendelényi László, védő dr. Vermes Mihály, esküdtek: Bence János, Janny Rezső, Bárándy Albert, Heiszler Mór, Kamocsa András, Vizi János, Ifj. Kremitzky Ferenc, felsőöbri Nagy Gyula, Paulovics Alajos, Hlotka István, ifj. Csapó János, dr. báró Mannordt Géza, pótesküdt Hannig Imre. — Göbölös Sándort a törvényszék három évi börtönrre ítélte.

IV. nap. Ma Ferenczy János sárkeresztúri lakos bűnténye került sorra, a ki július 31-én, a sárkeresztúri bucsuban halálos ütést mért egy ottani fiatal gazdára, Mészáros Istvánra. Mint a bucsui alkalommal történni szokott, a délután már csupa berugott embert látott különösen a kocsmá téjéknél. Ferenci valaminek felboszankodott s vad dühében kiszaladt a kocsjához, a melyről leemelte a löcsőt s a mulatók közé lépett. Nem a bántalmazójára támadt, hanem a legközelebb álló Mészáros Istvánnak támadt s a löcsével oly erővel ütötte fejbe, hogy rögtön összeesett s másnap agyvérömlény következtében kiszenvedett. Ferenczy mai kihallgatása alkalmával teljes beismerésben volt, elfogadta, hogy halál okozó testi sértést követett el s hogy a kit megtámadott, egyáltalán nem adott neki okot a támadásra, menségül egyedül teljes itasságát hozza fel. A bíróság Mader Ferenc elnöke alatt Sipos és Madarassy szavazóbírákból állott, vádló Hrabovszky Aurél kir. alügyész volt, míg a védelmet dr. Krausz Emil ügyvéd teljesítette. Szakértőül dr. Hercz Oszkár és dr. Kecán Lívius orvosok szeepepeltek.

A tárgyalás folyik.

IRODALOM.

Az Uj-szövetség olcsó kiadása. A Szent-István-Társulat, hogy a Szentírásnak, hitünk egyik főforrásának, legfontosabb részeit a katolikus közönség összes rétegeiben, de kivált a nép között minél jobban elterjessze, egy nagyobb imakönyv-alaku, tetszetős külsejű és számos képpel díszített kötetben jegyzetekkel kiadta a négy Evangéliumot és az Apostolok Cselekedeteit. Reméljük, hogy a Szent-István-Társulatnak ez a szentírás-kiadványa ki fogja szorítani az angol bibliatársulat szentírásait. Ezt annál inkább reméljük, mert a Szent-István-Társulat ezt az Uj-szövetséget elsősorban ideai tagilletményül adja pártoló tagjainak, kik ezt a Szentírás, de ezen kívül még egy pár művet — összesen mintegy 45 nyomtatott iv terjedelemben — potom két koronáért kapják.

Akik külön akarják megszerezni ezt a biblia kiadást, akár tagjai a társulatnak, akár nem, azok két koronáért kaphatják a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében (IV., Kecskeméti-utca 2.) Látnivaló tehát, hogy azok, a kik pártoló tagoknak tagilletményül adandó népies kiadványokat is bírní óhajtják, jobban járnak, ha a folyó évre

a Szent-István-Társulat pártoló tagjait jelentkeznek s e célból — akár levelező lapon is — a titkári hivatalhoz (VIII., Szentkirályi-utca 28.) fordulnak.

A magunk részéről a két koronás árt, melyért a Szent-István-Társulat ezt az Uj-szövetséget adja — főleg ha meggondoljuk, hogy a pártoló tagok ezért az összegért még egyéb műveket is kapnak — igen alacsonynak tartjuk, tekintve azt, hogy ez az Uj-szövetségnek remek szép kötetű; továbbá hogy könnyen olvasható betűkkel készült — tehát nem oly szemrontó apró betűkkel mint az angol bibliatársulat bibliai; és végül, hogy illusztrálva van.

Ezért olvasóinknak a legmelegebben ajánljuk a Szent-István-Társulatna ezt a szentírás-kiadványát.

— **Az egyház törvényhozó joga a házasság kötelekére vonatkozólag.** Irtá *Notter* Antal dr. Budapesti, kiadja a Szent-István-Társulat Tud. és Irod. Osztálya. 1904. Ára 1 kor. 60 fill. — A Szent-István-Társulat Tudományos és Irod. Osztályának felolvasásai sorában most jelent meg *Notter* Antal dr. eme tanulmánya, mely igen fontos témával foglalkozik: az egyház házasságyvi törvényhozó jogával. Bebizonyítja, hogy a katolikus egyház magának mindig nemcsak önálló, hanem kizárólagos törvényhozó jogot tulajdonított a keresztény házassági kötelek körül; továbbá, hogy ha néhol a partikuláris jogfejlődés, vagy a hitudomány az államnak is engedett törvényhozó jogot a házasság kötelekére vonatkozólag, ez csak onnét van, mert egyrészt az egyház szelleme nem tudta mindezt egy csapással átadni a jogfejlődést s mert másrészt a hittudomány nemcsak az egyház házassági törvényhozásáról szóló tant, de sőt magát a házasság szentségi jellegéről szóló tant is összes levezetéseiben csak idővel fejlesztette oda, ahol most áll. Ez a szerző szerint mit sem von le a keresztény házasság szentségéből, vagy az egyház házassági törvényhozó jogáról szóló tan igazságából; mert a katolikus hitudomány, szemben a gallikanizmussal, azt vallja, hogy *Vicentius* Lirinensis tétele, mely szerint hitigazságnak csak az fogadható el, „quod ubique, quod semper, quod ab omnibus creditum est,” amennyiben a fides explicita-ra vonatkozik nem copulative értenendő, (mint ahogy a gallikanok *Febronius*, valamint a vatikáni zsinat ellenesei, pl. *Schulte* hirdették), hanem distributive. Ezzel együtt azt is vallja, hogy a szent hagyomány (traditio) fejlődésre képes. Tanulmánya végén kiemeli a szerző, hogy fejtegetései az egyház szempontjából tekintették a kérdést, amely szempontot a nemkatolikus állam nem teszi magáévá. A nemkatolikus állam és az egyház között elvi egyetértés nem lehet, de lehet tűrhető modus vivendi, mely olyig ugyan nem elégíti ki az egyházat, de legalább a gyakorlatban nem idéz föl összeütközéseket az egyház és az állam között. Tűrhető modus vivendi-kre törekedni a nemkatolikus államnak is kötelessége. Ezzel záródik *Notter* Antal dr. tanulmánya, melyet, mint kiválóan aktualisat nemcsak a hittudósok és a jogászok, hanem a politikusok is nagy haszonnal olvashatnak. Kapható a Szent-István-Társulatnál.

Szeressetek. *Marchal* Viktor gyönyörű művét amely lélekemelő elmékedéseket és hatalmasan lendülő gondolatokat tartalmaz a minden élető s mindent összetartó szeretetről, *Rada* István dr. fordította franciából. Most jelent meg a nagylevelű második kötete a Szent-István-Társulat elégáns kiállításában. Ára 2 korona.

Felhívás és kérelem katolikus magánkiadókhoz. Azon régen érzett szükség, hogy katolikus népiscoláink ifjúsági könyvtárral látassanak el, már régebben is arra indította elulított könyvkiadóhivatal, hogy azon célból — katolikus szakférfiak bírálata alapján — jegyzéket állítson össze. Hogy ezen jegyzék minél tökéletesebb legyen, azon kérelemmel fordulunk mindazokhoz, kiknek magánkiadásában a katolikus népiscoláink megfelelő katolikus irányu ifjúsági iratok jelentek meg, sziveskedjenek ezekből egy-egy példányt megbíráltatás és esetleges felvétel végett hozzánk beküldeni. Megjegyezzük, hogy csak olyan kiadványból kérünk egyet-egyet: beküldeni, melyből még elegendő számú példánnyal rendelkezik, vagy ha csak kisebb készlet van, hajlandó — felvétel esetén — új kiadásról gondos-

kodni. Ez azért szükséges, hogy tekintettel a katolikus népiscolák nagy számára, azon helyzeiben legyünk, miszerint a beérkezőndő megrendeléseknek elegendő is felesünk. Tisztelettel a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalá. (Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. sz.)

Uram, maradj velünk. mert estelédik. Utikalauz az örökkévalóságba. Összeállította *Novák* Lajos tb. kanonok. Budapest. 1904. A Szent-István-Társulat kiadása. E könyv az öregek és betegek lelki gyámolítására készült s szövegezése valóban meg is felel e célnak; tud vigasztalni, fölemelni. Két részre van felosztva. Az első rész kilenc oktató elmékedést foglal magában, a második részt imák teszik. Az elmékedések rövidke egyszerűek, az öreg gondolkodási módjának megfelelők. A második részben imák, ájtatossági gyakorlatok vannak ügyesen összeállítva. Leiki szüksegeinek megfelelő szavakat az agg és beteg szájába, hogy könnyebben kifejezhesse Istenhez készülő lelke gondolatait; Jézus legszentebb Szívének, a Boldogságos Szűz Máriaának, a haldoklók pártfogójának, szent Józsefnek tiszteletre irányítják a révedező szemeket s végül a haldokló és a kiszenvedett fölött elmondandó egyházi imákat adja a házbéliek számára. Valóban sok van a 204 oldalas, hasznos és igen tetszetős könyvecskében, amelynek csinos alakja s praktikus (jó nagy betűkkel nyomott) kiállítása is hozzá fog járulni ahhoz, hogy minél jobban elterjedjen és sok, sok utra készülő lelket kalauzoljon át az örök boldogságba! Ára vászonba kötve két korona. Kapható finomabb kötésben is: Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében: Budapest, IV., Kecskeméti utca 2. szám.

Az **Egyetemes Regénytár**-ban, *Singer* és *Wolfner* könyvkiadók vállalatában most jelent meg *Ohnet* György egyik legkitünőbb regénye, *A dícsőség útja*. *Ohnet* regényeit felesleges az olvasó figyelmébe ajánlani. *A dícsőség útja* az **Egyetemes Regénytár**-ban jelent meg, tehát olcsó is 3 korona. A piros táblájú kötetekből több mint másfélmillió példány forog közökzen, a mi minden esetre szép eredmény. Eddig 380 kötet jelent meg a legjelesebb magyar és külföldi írók műveiből.

Eladó

a **Simor-utcai Szendefy-ház**
— venni szándékozók fordul-
janak **Nagy Ignác ügyvédhez.**

Bor eladás.

Sárszentmihályi gazdaságban gróf Zichy Jenő saját termésű hegyi fehér és vörös ó fajborok egy Hltren felüli mennyiségben a vevő hor-dóiba átfajta eladók. — | — |

Tudakozódhatni:

gróf **Zichy Rafael**
gazdasági intézőségénél
Sárszentmihály, Fejérmegye
Vasutállomás helyben Fejér-Zichyfalva.
Ügynökökkel nem tárgyalunk.

2875

15-1